

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

کلام اسلامی

کارشناسی ارشد

بر اساس مصوبه جلسه شماره ۵۴۶ تاریخ ۱۳۸۴/۲/۳۱ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

کلام اسلامی

مقطع کارشناسی ارشد

تهیه کنندگان:

محمد رضا شادور
رئیس هیئت مدیره و صاحب آموزش عالی

دکتر محمد رضا پور عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه / استادیار

عبدالمجید زهادت

دکتر عبدالمجید زهادت عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه / استادیار

مهدی کریمی
رئیس هیئت مدیره و صاحب آموزش عالی

دکتر مهدی کریمی عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه / استادیار

حمیدرضا رضانیا
رئیس هیئت مدیره و صاحب آموزش عالی

دکتر حمیدرضا رضانیا عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه / استادیار

محمد مهدی گرجیان
رئیس هیئت مدیره و صاحب آموزش عالی

دکتر محمد مهدی گرجیان عضو هیات علمی دانشگاه باقر العلوم / استاد

ابوالفضل کیاشمشکی

دکتر ابوالفضل کیاشمشکی عضو هیات علمی دانشگاه امیرکبیر / دانشیار

محمد باقر قیومی

دکتر محمد باقر قیومی عضو هیات علمی جامعه المصطفی العالمیه / استادیار

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱.	تفسیر قرآن	تفسیر موضوعی
۲.	آیات و روایات کلامی	معارف حدیثی
۳.	تاریخ اسلام	تاریخ تحلیلی اسلام
۴.		کلام اسلامی
۵.	فلسفه، کلام و عرفان	فلسفه اسلامی
۶.		عناوین دروس تخصصی (به میزان ۲۰ واحد+ پایان نامه)
۷.	کلام تحلیلی ۱	کلام اسلامی ۱
۸.	کلام تحلیلی ۲	کلام اسلامی ۲
۹.	کلام تحلیلی ۳+ کلام تحلیلی ۴	کلام اسلامی ۳
۱۰.	مسائل جدید کلامی و فلسفه دین ۱	کلام جدید ۱ (خدا شناسی)
۱۱.	مسائل جدید کلامی و فلسفه دین ۲	کلام جدید ۲ (دین و قلمروهای دیگر)
۱۲.	کلام تطبیقی ۱	کلام مقارن ۱ (توحید و عدل)
۱۳.	کلام تطبیقی ۲	کلام مقارن ۲ (امامت)
۱۴.	آیات و روایات کلامی	آیات و احادیث اعتقادی
۱۵.	زبان تخصصی	زبان تخصصی
۱۶.	روش تحقیق	روش تحقیق پیشرفته
۱۷.		پایان نامه
۱۸.		عناوین دروس تخصصی اختیاری (به میزان ۱۴ واحد/ ۸ واحد الزامی)
۱۹.	مسائل جدید کلامی و فلسفه دین ۳	کلام جدید ۳
۲۰.	اندیشه‌های کلامی معاصر در جهان اسلام	جریان های کلامی معاصر جهان اسلام
۲۱.	کلام تطبیقی ۱	الهیات تطبیقی
۲۲.	فلسفه ۱	مبانی فلسفی کلام اسلامی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

عنوان فارسی: کلام اسلامی

عنوان انگلیسی: Islamic Theology (Kalam)

سطح دوره: کارشناسی ارشد

تعریف: دوره کارشناسی ارشد کلام اسلامی، دوره‌ای تخصصی است که در طی آن فراگیر، به مباحث کلام اسلامی و دروس پایه و مرتبط با آن شناخت تحلیلی نسبتاً عمیق پیدا کرده و پژوهش‌های لازم را انجام می‌دهد و پس از موفقیت در ارزیابی‌ها، مدرک کارشناسی ارشد این رشته را دریافت می‌کند.

برنامه درسی این دوره دو بخش عمومی و تخصصی دارد. در دروس عمومی مباحث حوزوی فقه و اصول و مباحث مشترک با دیگر رشته‌های علوم اسلامی مثل تاریخ، تفسیر و حدیث آموزش داده می‌شود و در مباحث تخصصی، مباحث تخصصی ناظر به خود این رشته ارائه می‌شود.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

علم کلام اسلامی که به علم اصول دین یا اصول عقاید نیز شهرت دارد، به دلیل اهمیت و جایگاه موضوع آن، نقش محوری برای تمام علوم اسلامی دارد. بخش مهمی از مبانی علوم دیگری مانند تفسیر، حدیث، اخلاق اسلامی و فقه، در علم کلام ثابت می‌شود. رشته کلام اسلامی یکی از رشته‌های مهم علوم اسلامی است که موضوع آن بیان و تبیین عقاید اسلامی، اثبات و دفاع از آن است.

کلام اسلامی، کلام جدید و کلام تطبیقی از گرایش‌های مهم علم کلام است.

جامعه‌المصطفی اکنون ضمن برخورداری از تجاربی گرانها با پشتوانه ارزشمند علمی پژوهشی متناسب با تحولات روز بین‌المللی و نیازهای نو پدید جهانی در مسیر تحولی اساسی واقع شده است که یکی از مهمترین آنها بازنگری در روش‌ها و برنامه‌های علمی و آموزشی است. برنامه ریزی‌های علمی فرهنگی و اجتماعی در ابعاد خرد و کلان مستلزم برخورداری از کارشناسان خبیر و آگاه به مسائل و موضوعات و نیازهای مناطق مختلف جهان می‌باشد تا فراگیران بتوانند ضمن تحصیل و فراگیری آموزه‌های اسلامی در پرتو اشراف و تجزیه و تحلیل ضروریات مناطق خود به بسط و گسترش هدهمند معارف اسلامی همت گمارند. در این راستا بازنگری رشته‌های علوم اسلامی جامعه المصطفی می‌تواند نقشی بسزا و برجسته ایفا نموده و بسان یک راهبرد اساسی در جهت نیل به اهداف و آرمان‌های اسلامی عمل نماید. برنامه درسی رشته «کلام اسلامی» با ترسیم چنین چشم اندازی مورد بازنگری قرار گرفته است.

بنابراین مهم‌ترین اهداف بازنگری برنامه سابق عبارتند از:

بروزرسانی متون و منابع درسی با استفاده از متون و پژوهش‌های جدید؛

رعایت تناسب زمان دوره آموزشی و حجم متون درسی با تعداد واحدها؛

تکمیل و بازنگری دروس و روش‌ها در راستای تأمین بهتر اهداف دوره و نیازهای روزآمد فراگیران؛

اصلاح سرفصل‌های دروس با توجه به جایگاه و اهمیت مباحث، رابطه آن‌ها با دروس کارشناسی و سایر دروس.

پ) ضرورت و اهمیت

گسترش روزافزون مباحث علمی در رشته‌های مختلف و گسترش گرایش‌های ضد دینی و ایجاد شبهات و سوالات مختلف در عرصه‌های مختلف فکری و اعتقادی، ضرورت شناخت و آشنایی تخصصی گروهی از عالمان دین با معارف اعتقادی، را هر روز نمایان تر می‌کند. تبیین و اثبات دقیق اصول و معارف اعتقادی اسلام و مذهب حقه شیعه امامیه، نقد و بررسی ادیان و مذاهب دیگر و پاسخ به سوالات و شبهات، نیازمند متخصصانی است که علوم و مباحث مرتبط با عقاید را به درستی و دقت فراگرفته باشند. هدف اصلی برگزاری دوره کارشناسی ارشد کلام اسلامی، آموزش و تربیت طلاب متخصص در این حوزه است.

پس از گذشت بیش از سالیان مدید از تصویب و اجرای برنامه سابق این رشته، بازخوانی عناوین، منابع و سرفصل‌های این رشته و تجربه آموزشی اساتید و مجریان این دوره به نتایج زیر ختم شد:

۱. جایگاه و میزان اهمیت هر یک از مباحث کلامی در راستای تأمین اهداف دوره و چشم‌اندازهای جامعه المصطفی نیازمند ویراست و اصلاحات جدید بود. به موجب این ویراست، برخی دروس کم اهمیت حذف و دروس مهم‌تر جایگزین یا افزوده شد. اصلاح برخی عناوین و تقدم و تأخر در ارائه برخی دیگر نیز ضروری به نظر رسید.
۲. پس از دریافت بازخورد دروس ارائه شده از اساتید و فراگیران، ضرورت ویراست تعداد واحدها (در برخی موارد) متناسب با اهمیت دروس و حجم متون مشاهده شد.
۳. با توجه به نگارش و ارائه کتاب‌ها و پژوهش‌های جدید، ضرورت ویراست متون و منابع درسی و حتی سرفصل‌های پیشین مباحث غیر قابل انکار است.
۴. بازخوانی و تأمل در سرفصل‌های سابق با توجه به پژوهش‌های جدید و بازخوردگیری تجربه تدریس اساتید، نیاز به اصلاح سرفصل‌های دروس را در راستای هماهنگی با سرفصل‌های دوره کارشناسی و سایر دروس ارشد ثابت کرد.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۲۰	دروس حوزوی
۲۰	دروس تخصصی
۸	دروس اختیاری
۴	رساله / پایان نامه
۵۲	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه
دروس تخصصی و اختیاری	تربیت پژوهشگر در موضوعات کلام اسلامی
دروس تخصصی و اختیاری	تربیت مدرس کلام اسلامی
دروس تخصصی	تربیت افراد مستعد برای ورود به دوره‌های دکتری.
دروس تخصصی	پاسخ به شبهات اعتقادی
دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی
دروس حوزوی	تربیت مبلغ
دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

دانش پژوهان این دوره از بین فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی رشته‌های مرتبط و کلام اسلامی بر اساس ضوابط و شرایط اختصاصی و عمومی پذیرفته می‌شوند.

*دانش پژوهانی که از رشته‌های دیگر قصد ادامه تحصیل در این رشته را داشته باشند باید طبق مقررات پیش‌نیازهای لازم (حداکثر تا ۱۰ واحد به پیشنهاد گروه علمی) را طی کنند.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱) عنوان و مشخصات کلی دروس حوزوی ۲۰ واحدی

پیش نیاز/هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری			
		۳۲			*	۲	فقه ۱	۱
فقه ۱		۳۲			*	۲	فقه ۲	۲
فقه ۲		۳۲			*	۲	فقه ۳	۳
		۳۲			*	۲	اصول ۱	۴
اصول ۱		۳۲			*	۲	اصول ۲	۵
		۳۲			*	۲	کلام اسلامی	۶
		۳۲			*	۲	تاریخ تحلیلی اسلام	۷
		۳۲			*	۲	فلسفه اسلامی	۸
		۳۲			*	۲	معارف حدیث	۹
		۳۲			*	۲	تفسیر موضوعی	۱۰
		۳۲۰	جمع کل			۲۰		جمع کل

جدول شماره (۲) دروس تخصصی ۲۰ واحدی

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری			
	۶۴			*		۲	کلام اسلامی ۱	۱.
کلام اسلامی ۱		۳۲			*	۲	کلام اسلامی ۲	۲.
کلام اسلامی ۲		۳۲			*	۲	کلام اسلامی ۳	۳.
کلام اسلامی ۲		۳۲			*	۲	کلام جدید ۱	۴.
کلام جدید ۱		۳۲			*	۲	کلام جدید ۲	۵.
کلام اسلامی ۳	۶۴			*		۲	کلام مقارن ۱	۶.
کلام مقارن ۱	۶۴			*		۲	کلام مقارن ۲	۷.
		۳۲			*	۲	زبان تخصصی	۸.
		۳۲			*	۲	روش تحقیق پیشرفته	۹.
		۳۲			*	۲	آیات و احادیث اعتقادی	۱۰.
	۱۹۲	۲۲۴	جمع			۲۰	جمع کل	

جدول (۳)-عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری ۸- ۱۴ واحد

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱.	الهیات تطبیقی	۲	*			۳۲		کلام اسلامی ۳
۲.	کلام جدید ۳	۲	*			۳۲		کلام جدید ۲
۳.	جریان‌های کلامی معاصر جهان اسلام	۲	*			۳۲		
۴.	مبانی فلسفی کلام اسلامی	۲	*				۶۴	
۵.	تاریخ کلام امامیه	۲	*			۳۲		
۶.	مستشرقان و علم کلام	۲	*			۳۲		کلام اسلامی ۳
۷.	کلام ماثور	۲	*			۳۲		
	جمع کل	۱۴	جمع کل			۱۹۲	۶۴	

نکته " ارائه ۸ واحد از ۱۲ واحد الزامی است.

الف) سرفصل دروس حوزوی

عنوان درس به فارسی:		فقه ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Figh1 (Jurisprudence)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	-		
دروس هم نیاز:	تخصصی اجباری ☐ نظری ☒		
تعداد واحد:	۲	تخصصی اختیاری ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث فقه

اهداف ویژه: شناخت احکام شرعی معاملات

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

انواع الاکتساب المحرم،

الف. الاعیان النجسه والاکتساب بها

المعاوضة علی البول والغائط والمنی والمیتة والدم

المعاوضة علی الخمر والکلب والخنزیر

ب. الاکتساب بما یحرم لتحریم ما یقصد به

بیع السلاح من اعداء الدین

ج. الاکتساب بما لا منفعة فیہ محللة معتداً بها عند العقلاء

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی

- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق ۴۰ ... درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وايت برد، ويدئو پرژكتور، پاورپوئينت

متن آموزشی: المكاسب المحرمة للشيخ الانصاري (ره)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- المكاسب المحرمة للامام الخميني (ره)
- شرح المكاسب المحرمة للسيد الطباطبائي،
- هداية الطالب في اسرار المكاسب للشيخ الشهيد،
- حاشية المكاسب للشيخ الپاياني،
- هدى الطالب الى شرح المكاسب الجزائري
- مصباح الفقاهه آيت الله خويي
- حاشيه مكاسب: آيت الله كمپاني

عنوان درس به فارسی:		فقه ۲	
عنوان درس به انگلیسی:		Figh2 (Jurisprudence)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		-	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
☐ نظری ☐ عملی ☐ تخصصی اجباری ☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه		☐ حوزوی ☐ تخصصی اختیاری	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث فقه

اهداف ویژه: شناخت احکام شرعی معاملات

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل دروس:

انواع الاکتساب المحرم،

الاکتساب بالعمل الذی یحرم فی نفسه

الاکتساب بالقیافه والکذب والکفانه

الاکتساب بالمعونه الظالمین فی ظلمهم

الاکتساب من قبل الحاكم الجائر

الاکتساب بالرشوة والسحر والتنجيم والغنا وآلات الموسيقى

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی

- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق ۴۰ ... درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وايت برد، ويدئو پرژكتور، پاورپوئينت

متن آموزشی: المكاسب المحرمة للشيخ الانصاري (ره)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- المكاسب المحرمة للامام الخميني (ره)
- شرح المكاسب المحرمة للسيد الطباطبائي،
- هداية الطالب في اسرار المكاسب للشيخ الشهيد،
- حاشية المكاسب للشيخ الپاياني،
- هدى الطالب الى شرح المكاسب الجزائري
- مصباح الفقاهه آيت الله خويي
- حاشيه مكاسب: آيت الله كمپاني

عنوان درس به فارسی:		فقه ۳	
عنوان درس به انگلیسی:		Figh3 (Jurisprudence)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		-	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	
☐ نظری ☐ حوزوی ☐ تخصصی اجباری ☐ عملی ☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث فقه

اهداف ویژه: شناخت احکام شرعی معاملات

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

انواع الاکتساب المحرم،

حرمة بيع المصحف

حرمة جوائز السلطان وعماله

الضرائب المالية من الخراج والمقاسمه وغيرهما

المستثنیات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی

- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق ۴۰ ... درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: المكاسب المحرمة للشيخ الانصاری (ره)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- المكاسب المحرمه للامام الخميني (ره)
- شرح المكاسب المحرمه للسيد الطباطبائي،
- هداية الطالب في اسرار المكاسب للشيخ الشهيد،
- حاشية المكاسب للشيخ الپاياني،
- هدى الطالب الى شرح المكاسب الجزائري
- مصباح الفقاهه آيت الله خويي
- حاشيه مكاسب: آيت الله كمپاني

اصول ۱		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Principles of Jurisprudence (۱)	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ☒ پایه ☒	-	دروس پیش نیاز:
عملی ☐ تخصصی اجباری ☐		دروس هم نیاز:
نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث اصول

اهداف ویژه: شناخت مباحث الفاظ در علم اصول و تسلط بر ادله اجتهادی و فقهاتی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

الف: مباحث الفاظ

تنويع بحوث علم الاصول-

تحديد المنهج في الادلة والاصول-

القواعد العامة في الادلة المحرزة-

ب: اثبات الصدور

ج: جهة الصدور

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی

- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق ۴۰ ... درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: الحلقة الثانية للشهيد الصدر(ره)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- اصول الفقه للشيخ محمد رضا المظفر(ره)
- شرح اصول الاستنباط على محمدی،
- مطارح الانظار للشيخ الكلاترى
- حاشیة على كفاية الاصول للعلامة الطباطبائي

اصول ۲		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Principles of Jurisprudence (۲)	عنوان درس به انگلیسی:
■ حوزوی ■ نظری	-	دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی اجباری		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث اصول

اهداف ویژه: شناخت مباحث الفاظ در علم اصول و تسلط بر ادله اجتهادی و فقهاتی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

الف. الدلیل العقلی،

-اثبات القضا یا العقلیة،

-المستقلات العقلیة و غیرها،

-اجتماع الامر والنهی،

-فکره الترتب،

مرجحات باب التزام -

ب- الاصول العملیه، منجزات العلم الاجمالی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی

- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوئینت

متن آموزشی: الحلقة الثانية للشهيد الصدر(ره)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- اصول الفقه للشيخ محمد رضا المظفر(ره)
- الوسيط للشيخ جعفر السبحاني، فرائد الاصول للشيخ الانصاري
- شرح اصول الاستنباط على محمدی، مطارح الانظار للشيخ الكلانتری
- حاشية على كفاية الاصول للعلامة الطباطبائي

کلام اسلامی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Islamic Theology	
نظری ☒ حوزوی ☒		-	
عملی ☐ تخصصی اجباری ☐		-	
نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری ☐		۲	
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	
		تعداد واحد:	
		تعداد ساعت:	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث کلام اسلامی

اهداف ویژه: شناخت سبک و محتوای برخی از متون اصلی کلام سنتی شیعه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

توضیح درباره جایگاه کتاب و مؤلف آن

تبیین روش قدمات در بیان و دفاع از اعتقادات

ساختار مباحث در کتب کلامی متقدم

متن خوانی و توضیح مباحث آتی:

فرق بین شیعه و سایر فرق اسلامی

فرق بین امامیه و سایر فرق شیعه

عدم انفکاک عقل از سمع

فرق بین رسول و نبی

درباره وعید

شفاعت

اسلام و ایمان

توحید

صفات الهی (علم و قدرت)

صفات خبریه (سمیع و بصیر و..)

رؤیة الباری

عدل و خلق

لطف و اصلح

عصمت انبیاء

اعجاز قرآن

نبوت تفضل است یا استحقاق

امامت و عصمت امام

علم امام

رجعت

معاد و احوال آن

احباط اعمال

توبه

...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس و تبیین متن کتاب با استفاده از منابع مختلف.

تأکید بر متن خوانی طلاب؛

استفاده از آثار دیگر متقدم و متاخر برای تکمیل و تبیین مباحث؛

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل؛

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه؛

اختصاص بخشی از کلاس و نمره امتحانی به متن خوانی و فعالیت کلاسی طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی . ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: کتاب اوائل المقالات ، شیخ مفید

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- اعتقادات الامامیه، شیخ صدوق
- تصحیح اعتقادات الامامیه، شیخ مفید
- النکت الاعتقادیه، شیخ مفید
- الذخیره فی علم الکلام، سید مرتضی
- الشافی فی الامامه، سید مرتضی
- الملخص فی اصول الدین، سید مرتضی
- الاقتصاد فیما یتعلق بالاعتقاد، شیخ طوسی
- تلخیص الشافی، شیخ طوسی
- تجرید الاعتقاد، محقق طوسی
- نهایه المرام فی علم الکلام، علامه حلی
- کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی
- اللوامع الالهیه فی المباحث الکلامیه، فاضل مقداد

تاریخ تحلیلی اسلام		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	Analytical history of islam	عنوان درس به انگلیسی:	
حوزوی ■ نظری ■	-	درس پیش نیاز:	
تخصصی اجباری □ عملی □		درس هم نیاز:	
تخصصی اختیاری □ نظری-عملی □	سیره حضرات معصومین علیهم السلام	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه □		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث تاریخ اسلام

اهداف ویژه: شناخت تاریخ و زندگی و سیره حضرات معصومین علیهم السلام

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

سیره عبادی و فردی حضرات معصومین علیهم السلام

جایگاه عبد

حقیقت عبودیت

ارتباط عبد و مولی

جایگاه ادعیه و مناجات

سیره اجتماعی سیاسی و حکومتی حضرات معصومین علیهم السلام /

ترسیم فرایند حکومت اسلامی

نقش حضرات معصومین در اقامه حکومت اسلامی در ادوار مختلف

سیره اخلاقی و تربیتی حضرات معصومین علیهم السلام

اخلاق و تربیت فردی

اخلاق و تربیت اجتماعی

در جامعه اسلامی با مخالفین

سیره علمی و معارفی حضرات معصومین علیهم السلام

جایگاه علمی معارفی حضرات معصومین

وساطت فیض....

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- تحقیق نگاری درباره مقایسه آراء فلاسفه اسلامی
- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق	۴۰	... درصد
آزمون پایان نیم سال	۱۲ نمره	۶۰	درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: -----

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- انسان ۲۵۰ ساله رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای
- سیری در سیره نبوی شهید مطهری
- بیانات رهبر معظم گزیده بیانات رهبر معظم انقلاب
- الصحیح من سیره نبی الاعظم سید جعفر مرتضی عاملی
- السیره النبویه عبدالملک بن هاشم. (ترجمه های این کتاب از اسحاق بن محمد همدانی - سید هاشم رسول - مسعود انصاری)
- سیره اجتماعی پیامبر اعظم محمد جواد فرهانی
- سیری عملی اهل بیت سید کاظم ارفع
- سیری علوی سید حسین حسینی قمر
- سیری در سیره ائمه اطهار شهید مطهری
- سیره اهل بیت در تعامل با اهل کتاب. محمدرضا اسدی
- سیره فاطمی سید احمد خاتمی
- سیری صالحان (در حجیت ابعاد و گفتار اولیا الهی) سید محمد محسن حسینی طهرانی
- سیره پیامبر اکرم محسن قرائتی
- سیره فاطمی محمد جواد مرادی طبسی
- سیره سیاسی معصومهان علیه السلام علی اکبر ذاکری

- سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت علیهم السلام سید علی حسینی زائد

- سیره تحلیلی پیامبر اعظم ص سید ابراهیم سید علوی

فلسفه اسلامی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Islamic Philosophy	عنوان درس به انگلیسی:
حوزوی ☒ نظری ☒		دروس پیش نیاز:
تخصصی اجباری ☐ عملی ☐		دروس هم نیاز:
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	حکمت روایی و قرآنی	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		تعداد ساعت:
	۲	
	۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث فلسفه اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مباحث فلسفه اسلامی و تعامل حکمت اسلامی با نصوص دینی
(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

فی معرفة الحق الأول جل ذكره و وحدانيته و فيه قواعد

قاعدة فی إثبات وجوده «شهد الله أنه لا إله إلا هو»

قاعدة فی تحقیق الإیمان بالله و اليوم الآخر

قاعدة فی توحیده تعالی و أحدیته و صمدیته

قاعدة فی توحیده فی الإلهیة كما فی وجوب الوجود

قاعدة فی توحیده تعالی فی حقیقة الوجود

فی صفاته و أسمائه و فيه قواعد

قاعدة فی توحید صفاته الكمالیة

قاعدة فی تحقیق أسمائه تعالی

قاعدة فی تعیین الاسم الأعظم و مظهره

قاعده فی علمه تعالی بذاته و بغيره

قاعده فی مراتب علمه تعالی بالأشیاء إجمالاً و تفصيلاً

قاعده فی أن صدور الأشياء المكونة عن علمه تعالی

قاعده فی شمول قدرته و انبساط وجوده و سعته رحمته علی الأشياء

قاعده فی كيفية نزول القضاء من عند الله و بروز الأحكام من مكامن الغیب إلى مظاهر الشهادة

فی دوام إلهيته و جوده و رحمته و كيفية صنعه و إبداعه و فيه قواعد

قاعده فی أن الله سبحانه فاعل لما سواه و موجد لما عداه علی أربعة أنحاء

فی أفعاله سبحانه و كيفية صدورها عنه و رجوعها إليه تعالی

فی حدوث هذا العالم و كون وجوده و وجود كل ما فيه مسبقاً بالعدم الزماني

قاعده فی الخلق و الأمر

قاعده فی كيفية البدو و الإعادة و الإشارة إلى سلسلتی الهبوط و الصعود

قاعده فی تحقيق الخلافة الإلهية

قاعده فی الحقيقة المحمدية مظهر اسم الله الجامع الأعظم

قاعده فی حقيقة الدنيا و الآخرة

قاعده فی اللوح و القلم

قاعده فی العرش و الكرسي

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

بعد از گذراندن دروس پیش نیاز مانند: فلسفه اسلامی (۱) این درس خوانده شود

رعایت هدف درس از جهت توجه به مباحث فلسفی و ترابط آن با نصوص دینی.

توجه استاد به سطح برداشت طلاب و رعایت توان علمی آن در ارائه مباحث، توضیح و پاسخ به شبهات.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل.

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش ۶های تکمیلی.
پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی ۱۵ ... درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: برگزیده مباحث خداشناسی بر اساس کتاب اسرار الآیات، ملاصدرا.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة، ملاصدرا؛
- الشواهد الربوبیة فی المناهج السلوکیة؛ ملاصدرا؛
- شرح نهایة الحکمة، محمد تقی مصباح یزدی؛
- ریح مختوم، شرح حکمة متعالیة، عبدالله جوادی آملی.
- شرح مبسوط بر اسفار اربعة، تقریرات درس آیت الله علامه حسن زاده آملی، سید محمد تقی قادری؛
- شرح المنظومه، ملاهادی سبزواری؛
- شرح منظومه، شهید مطهری؛
- کتاب‌های مرحوم علامه طباطبایی مثل المیزان، آیت الله مصباح یزدی مثل معارف قرآن و آیت الله جوادی آملی مثل تفسیر تسنیم.
- اصول فلسفه و روش رئالیسم، علامه طباطبایی و شهید مطهری؛
- درآمدی به نظام حکمت صدرایی، عبدالرسول عبودیت.

معارف حدیثی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:	
hadith		دروس پیش نیاز:	
☐ نظری ☐ حوزوی		دروس هم نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی اجباری		تعداد واحد:	
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری		۲	تعداد ساعت:
☐ رساله / پایان نامه		32	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت روایت و حدیث

اهداف ویژه: شناخت تحلیلی اهم مباحث عقلی از منظر روایات حضرات معصومین علیهم السلام

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

نفس و بدن

تجرد نفس

مرگ

برزخ

عذاب قبر و سؤال قبر

نفخ صور

بعث و قیامت

حشر

نامه اعمال

میزان و حساب

صراط

شفاعت

بهشت و دوزخ و اعراف

فرق بین دنیا و آخرت

انواع لذات و الآم

خلود

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضانات دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق.

مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل در دو واحد.

تأکید و الزام به مباحثه دانش پژوهان محترم.

ضرورت تحقیق نگاری.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق ۴۰ ... درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: انوار الحکمه / مرحوم ملامحسن فیض کاشانی

چ) منابع پیشنهادی:

- علم الیقین / ملامحسن فیض کاشانی
- عین الیقین / ملامحسن فیض کاشانی
- حق الیقین / ملامحسن فیض کاشانی
- الوافی / فیض کاشانی
- کلمات مکنونه / ملا محسن فیض کاشانی
- توحید / شیخ صدوق - و شروحش
- تحف العقول / ابن شعبه الحرانی
- نهج البلاغه / تنظیم دکتر صبحی صالح - و شروح

- غرر الحکم و درر الکلم / عبدالواحد آمدی
- عیون اخبار الرضا / شیخ صدوق
- الاحتجاج / ابو منصور شیخ احمد بن علی بن ابیطالب طبری
- صحیفه سجادیه / امام زین العابدین علیه السلام - شروح
- علی بن موسی الرضا و الفلسفه الالهیه / استاد جوادی آملی
- حکمت نامه رضوی علیه السلام / دارالحديث
- حکمت نامه پیامبر اعظم (ص) / دار الحديث
- حکمت نامه امام حسین علیه سلام / دار الحديث
- کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال / المتقی الهندی
- ملائکه / استاد محمد شجاعی

تفسیر موضوعی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد	tafsir		عنوان درس به انگلیسی:
■ حوزوی ■ نظری			دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی اجباری			دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	(تاکید بر مباحث	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	فلسفی)	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت تفسیر قرآن

اهداف ویژه: شناخت تحلیلی مبانی فلسفی مرحوم علامه طباطبایی در برخی حقایق قرآنی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

الحمد لله رب العالمین سوره حمد صفحه ۲۷

جواز اتکاء ادراکات غیر حسی سوره بقره صفحه ۵۷ تا ۶۲

جبر و تفویض سوره بقره صفحه ۱۳۵

شفاعت سوره بقره صفحه ۲۴۳

احیای اموات سوره بقره صفحه ۲۷۳

خارق عادات سوره بقره صفحه ۳۲۷

تفاوت میان موجودات سوره بقره صفحه ۳۵۹

تجرد نفس سوره بقره صفحه ۵۱۴

حب و علاقه سوره بقره صفحه ۵۸۴

خلود در عذاب سوره بقره صفحه ۵۸۷

نبوت سوره بقره صفحه ۲۰۸

سخن گفتن خدا سوره بقره صفحه ۴۵۹

استناد امور اعتباری به خدا سوره آل عمران صفحه ۲۷۵

حقوق زن در سوره آل عمران صفحه ۱۵۲

مناظره ابلیس و ملائکه سوره اعراف صفحه ۵۹

نسبت اعمال به اسباب سوره توبه صفحه ۲۸۹

تقوای دینی سوره یوسف صفحه ۲۴۴

عدم تحریف قرآن سوره حجر صفحه ۱۵۰

چگونگی تکلیف سوره حجر صفحه ۲۸۸

قضا سوره اسرا صفحه ۱۲۳

فیض الهی سوره اسرا صفحه ۱۲۹

نسبت افعال به خداوند سوره مریم صفحه ۱۴۰

علم خداوند در سوره شعرا صفحه ۳۶۸

معنای عموم انزال سوره فاطر صفحه ۵۷

شق القمر سوره قمر صفحه ۱۱۵

قدر سوره قمر صفحه ۱۷۷

تعلیم حکمت سوره جمعه صفحه ۵۴۳

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضائات دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق.

مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل در دو واحد.

تأکید و الزام به مباحثه دانش پژوهان محترم.

ضرورت تحقیق نگاری.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: سرفصل درس تفسیر بر اساس ترجمه تفسیر المیزان مرحوم علامه طباطبایی نشر بنیاد علمی و فکری علامه

با همکاری مرکز نشر فرهنگ رجاء

چ) منابع پیشنهادی:

- مباحث علمی در تفسیر المیزان، ۳ جلدی / علامه طباطبایی
- آغاز و انجام انسان / علامه طباطبایی،
- تفسیر تسنیم / استاد جوادی آملی،
- تفسیر موضوعی قرآن کریم / استاد جوادی آملی،
- هدایت در قرآن / استاد جوادی آملی
- تفسیر انسان به انسان / استاد جوادی آملی
- انسان در قرآن / استاد حسن زاده
- معارف قرآن / استاد مصباح یزدی
- اندیشه های قرآنی شهید مطهری / جمعی از مولفان
- تفسیر سوره های حدید- آیت الکرسی- سوره سجده- سوره زلزله- آیه نور- سوره یس- سوره طلاق- سوره اعلی- سوره واقعه- سوره فاتحه- سوره جمعه- سوره بقره / صدر المتالهین
- مفاتیح الغیب / صدر المتالهین
- اسرار الآیات / صدر المتالهین

ب) سرفصل دروس تخصصی

عنوان درس به فارسی:		کلام اسلامی ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Theology 1	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	☐ حوزوی	☐ نظری	
دروس هم نیاز:	☒ تخصصی	☒ عملی	
تعداد واحد:	۲	☐ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری
تعداد ساعت:	۶۴	☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت کلام اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مهمترین مباحث خداشناسی در کلام اسلامی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

فی اثبات الصانع تعالی

فی صفاته تعالی

فی أنه تعالی قادر

فی أنه تعالی عالم

فی أنه تعالی حی

فی أنه تعالی مرید

فی أنه تعالی سمیع و بصیر

فی أنه تعالی متکلم

فی أنه تعالی باق

فی أنه تعالی واحد

فی أنه تعالی مخالف لغيره من الماهیات

فى أنه تعالى غير مركب

فى أنه تعالى لا ضد له

فى أنه تعالى ليس بمتحيز

فى أنه تعالى ليس بحال فى غير

فى نفى الاتحاد عنه

فى نفى الجهة عنه تعالى

فى انه تعالى ليس محلاً للحوادث

فى انه تعالى غنى

فى استحالة الألم و اللذة عليه تعالى

فى نفى المعانى و الأحوال و الصفات الزائده فى الأعيان عنه تعالى

فى أنه تعالى ليس بمرئى

فى باقى الصفات

فى أعماله تعالى:

فى اثبات الحسن و القبح العقليين

فى انه تعالى لا يفعل القبيح و لا يخل بالواجب

فى انه تعالى قادر على القبيح

فى أنه يفعل لغرض

فى أنه تعالى يريد الطاعات و يكره المعاصى

فى أنا فاعلون

فى المتوكد

فی القضاء و القدر

فی الهدی و الضلاله

فی انه تعالى لا یعدّب الأطفال

فی حسن التکلیف و...

فی اللطف و ماهیته و احکامه

فی الألم و وجه حسنه

فی الاعراض

فی الارزاق

فی الاسعار

فی الاصلح

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس و تبیین متن کتاب با استفاده از شروح مختلف؛

استفاده از آثار استاد مصباح یزدی و... برای تکمیل مباحث مطرح نشده مانند تکمیل بحث مجرد فصل چهارم از مقصد دوم و بقیه مباحث؛

تأکید بر متن خوانی به وسیله استاد و طلاب؛

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل؛

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه؛

اختصاص بخشی از کلاس و نمره امتحانی به متن خوانی و فعالیت کلاسی طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۸ نمره فعالیت کلاسی و متن خوانی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره امتحان کتبی ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: : کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی / اللوامع الالهیه فی المباحث الکلامیه، فاضل مقداد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تحقیق و تعلیق حسن حسن زاده آملی؛
- شرح فارسی تجرید الاعتقاد، ابوالحسن شعرانی؛
- شرح تجرید الاعتقاد، ملا علی قوشچی؛
- ایضاح المراد فی شرح کشف المراد، علی ربانی گلپایگانی؛
- کلام اسلامی، شرحی بر کشف المراد، حسن یوسفیان؛
- النافع لیوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر، فاضل مقداد؛
- آثار کلامی شیخ مفید و سید مرتضی و دیگر متکلمان مدرسه کلامی بغداد؛
- آثار کلامی سدید الدین حمصی، قطب راوندی، خواجه نصیر الدین، محقق حلی، شهید اول، فاضل مقداد؛
- آثار کلامی شهید ثانی، شیخ بهائی، مجلسی، فیض کاشانی، عبدالرزاق لاهیجی، اسماعیل خواجهوی، مهدی نراقی؛
- آثار کلامی علامه طباطبایی و شاگردانش.

عنوان درس به فارسی: کلام اسلامی ۲		عنوان درس به انگلیسی: Islamic Theology 2	
نوع درس و واحد	کلام اسلامی ۱	دروس پیش نیاز:	کاملاً
☐ نظری ☐ حوزوی ☒ عملی	☐ تخصصی ☒ عملی	دروس هم نیاز:	کاملاً
☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه	☐ تخصصی اختیاری ☐ پایان نامه	تعداد واحد:	۲
		تعداد ساعت:	۶۴

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت کلام اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مهمترین مباحث پیامبرشناسی و امام شناسی در کلام اسلامی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

فی النبوه

فی حُسن البعثه

فی وجوب البعثه

فی طرق معرفه صدق النبی

فی الکرامات

فی وجوب البعثه فی کل وقت

فی نبوت نبینا محمد (ص)

فی الإمامة

فی أن نصب الإمام واجب علی الله تعالی

فی ان الإمام يجب أن يكون معصوما

فی ان الإمام يجب أن يكون افضل من غيره

فی وجوب النص علی إمام

فی أن الامام بعد النبی بلافضل علی ابن ابیطالب علیه السلام

فی الأدله الداله علی عدم امامه غیر علی علیه السلام

فی أن علیاً افضل من الصحابه

فی إمامه باقی الأئمه الاثنی عشر

مباحث تکمیلی: مانند جهانی بودن و جاودانگی اسلام، خاتمیت، مهدویت و...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس و تبیین متن کتاب با استفاده از شروع مختلف تجرید؛
استفاده از آثار استاد مصباح یزدی و شهید مطهری و استاد سبحانی برای تکمیل مباحث؛
تأکید بر متن خوانی به وسیله طلاب؛
مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل؛
پرسش از طلاب و الزام به مباحثه؛
اختصاص بخشی از کلاس و نمره امتحانی به متن خوانی و فعالیت کلاسی طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۸ نمره فعالیت کلاسی و متن خوانی

۴۰ درصد آزمون پایان نیم‌سال   ۱۲ نمره امتحان کتبی   ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی / اللوامع الالهیه فی المباحث الکلامیه، فاضل مقداد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تحقیق و تعلیق حسن حسن زاده آملی؛
- شرح فارسی تجرید الاعتقاد، ابوالحسن شعرانی؛
- شرح تجرید الاعتقاد، ملا علی قوشجی؛
- کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد (قسم الإلهیات) با مقدمه و حاشیه جعفر سبحانی؛
- ایضاح المراد فی شرح کشف المراد، علی ربانی گلپایگانی؛
- کلام اسلامی، شرحی بر کشف المراد، حسن یوسفیان؛
- النافع لیوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر، فاضل مقداد؛
- آثار کلامی شیخ مفید و سید مرتضی و دیگر متکلمان مدرسه کلامی بغداد؛
- آثار کلامی سدید الدین حمصی، قطب راوندی، خواجه نصیر الدین، محقق حلی، شهید اول، فاضل مقداد؛

- آثار کلامی شهید ثانی، شیخ بهائی، مجلسی، فیض کاشانی، عبدالرزاق لاهیجی، مهدی نراقی؛

- آثار کلامی علامه طباطبایی و شاگردانش.

کلام اسلامی ۳		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Islamic Theology 2	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ حوزوی		دروس پیش نیاز:
☒ نظری ☒ تخصصی		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان نامه	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت کلام اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مباحث مهم معاد در کلام اسلامی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

فی المعاد:

فی امکان خلق عالم آخر

فی صحه العدم علی العالم

فی وقوع العدم و کیفیته

فی وجوب المعاد الجسمانی

فی الثواب و العقاب

فی صفات الثواب و العقاب

فی الإحباط و التکفیر

فی انقطاع عذاب اصحاب الکبائر

فی جواز العفو

فی الشفاعة

فی وجوب التوبه

فی باق المباحث المتعلقة بالتوبه

فی عذاب القبر و الميزان و الصراط

مباحث تکمیلی: مانند معاد در ادیان و اقوام پیشین، دلایل عقلی و نقلی تجرد روح، سیمای مرگ در قرآن و روایات، نشانه‌های رستاخیز، رجعت، تناسخ و...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس و تبیین متن کتاب با استفاده از شروع معتبر؛

استفاده از آثار استاد مصباح یزدی و شهید مطهری و استاد سبحانی برای تکمیل مباحث؛

تأکید بر متن خوانی به وسیله طلاب؛

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل؛

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه؛

اختصاص بخشی از کلاس و نمره امتحانی به متن خوانی و فعالیت کلاسی طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۸ نمره فعالیت کلاسی و متن خوانی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره امتحان کتبی ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی / اللوامع الالهیه فی المباحث الکلامیه، فاضل مقداد..

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- توضیح المراد، سید هاشم حسینی تهرانی	- معاد در نگاه عقل و دین، محمدباقر شریعتی
- حیات جاودانه، امیر دیوانی	- رساله سبیل الرشاد، ملا علی زنوزی
- معاد شناسی، علامه طهرانی	- منهج الرشاد فی معرفه المعاد، ملا نعیم طالقانی؛
- انسان بعد الدنیا، علامه طباطبایی	- شرح فارسی تجرید الاعتقاد، ابوالحسن شعرانی؛
- تفسیر موضوعی قرآن بحث معاد(معاد در قرآن) ج ۴ و ۵، آیت الله جوادی آملی	- شرح تجرید الاعتقاد، ملا علی قوشجی؛

- آثار کلامی شیخ مفید و سید مرتضی و دیگر متکلمان مدرسه کلامی بغداد؛
ثانی، شیخ بهائی، مجلسی، فیض کاشانی، عبدالرزاق لاهیجی، مهدی نراقی؛
- آثار کلامی علامه طباطبایی و شاگردانش
- آثار کلامی سدید الدین حمصی، قطب راوندی، خواجه نصیر الدین، محقق حلی، شهید اول، فاضل مقداد؛ شهید

عنوان درس به فارسی: کلام جدید (۱)		عنوان درس به انگلیسی: Modern Theology 1	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ حوزوی	دروس پیش نیاز:	
☒ نظری	☒ تخصصی	دروس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مسائل کلام جدید و فلسفه دین

اهداف ویژه: شناخت مهمترین مسائل کلام جدید و فلسفه دین در موضوعات مرتبط با خداشناسی و خداآواری براساس رویکرد تحلیلی و نقدی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

مفهوم خدا

اثبات پذیری وجود خدا (و مسئله عقل و ایمان)

ادله وجود خدا (تقسیم و تبیین منطقی آنها)

بررسی نقدها و شبهات ناظر به ادله اثبات وجود خدا

مسأله شر و تحلیل پاسخ‌های آن

الحاد، گونه‌ها و ادله آن (نقد مبانی معرفت‌شناختی و هستی‌شناختی الحاد)

صفات الهی و چالش‌های آن در فلسفه دین (کمال مطلق، علم، قدرت و...)

ایمان و تفاسیر گوناگون از آن

تجربه دینی، ماهیت و انواع

تجربه دینی و اثبات وجود خدا

تمایز وحی و تجربه دینی، نقد تبیین‌های ناسوتی از وحی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.
تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهشگری.
مدیریت مناسب کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصلها.
ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزشهای تکمیلی.
اختصاص بخشی از نمره امتحانی به تحقیقات طلاب.
پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵ نمره تحقیق، ۳ نمره امتحانات شفاهی کلاسی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره امتحان کتبی ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بر اساس سرفصل

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- نقد برهان ناپذیری وجود خدا، عسکری سلیمانی؛
- تبیین براهین اثبات وجود خدا، عبدالله جوادی آملی؛
- برهان‌های اثبات وجود خدا در الهیات اسلامی و مسیحی، ربانی گلپایگانی؛
- جستارهایی در کلام جدید، مجموعه نویسندگان؛
- عقل و اعتقاد دینی، مایکل پترسون؛
- پاسخ به شبهات خداشناسی، محمدحسن قراملکی؛
- کلام جدید، مجموعه نویسندگان ویراسته علی شیروانی؛
- خدا در اندیشه فیلسوفان غرب، هانس کونگ، ترجمه حسن قنبری؛
- فلسفه دین خدا، اختیار و شر، الوین پلانیتیکا، ترجمه سعیدی مهر؛
- عدل الهی، شهید مطهری؛

- نگاهی معرفت شناختی به وحی، الهام، تجربه دینی، محمد حسین زاده؛
- وحی شناسی، مصطفی کریمی؛
- فلسفه دین، جان هیک، ترجمه بهزاد سالکی؛
- خداشناسی، دروس طرح ولایت، مصباح یزدی؛
- کلام جدید با رویکرد نوین، محمد محمدرضایی.

عنوان درس به فارسی: کلام جدید (۲)		عنوان درس به انگلیسی: Modern Theology 2	
نوع درس و واحد	کلام جدید ۱	دروس پیش نیاز:	دروس هم نیاز:
☐ نظری ☐ حوزوی			
☐ نظری ☒ تخصصی اجباری			
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:	
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مسائل کلام جدید و فلسفه دین

اهداف ویژه: شناخت مهمترین مسائل کلام جدید و فلسفه دین در موضوع قلمرو دین و نسبت آن با امور دیگر

براساس رویکرد تحلیلی و نقدی.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

قلمرو دین؛

انتظار بشر از دین؛

نیاز انسان به دین؛

ختم نبوت؛

نسبت دین و دنیا (با رویکرد نقد انواع سکولاریسم و مبانی آن)

نسبت عقل و دین

نسبت علم و دین (با تاکید بر بررسی موارد ادعایی تعارض: فرضیه تکامل و پیامد های کلامی آن، تحلیل منشأ حیات با علم مدرن، فرضیه های کیهان شناسی فیزیکی درباره آفرینش، ربوبیت الهی و ادعای بی نظمی در جهان و..)

علم دینی؛ امکان و چگونگی (بررسی نظریات مختلف)؛

دین و علوم انسانی (باتاکید بر ظرفیت شناسی دین و الهیات در توسعه و تعمیق علوم انسانی)؛

نسبت اخلاق و دین (با رویکرد نقد اخلاق سکولار)؛

دین و معنویت.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری.

مدیریت مناسب کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل‌ها.

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.

اختصاص بخشی از نمره امتحانی به تحقیقات طلاب.

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
۵ نمره تحقیق، ۳ نمره امتحانات شفاهی کلاسی ۴۰
... درصد

- آزمون پایان نیم‌سال
۱۲ نمره امتحان کتبی
۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بر اساس سرفصل

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- انتظار بشر از دین، عبدالله جوادی آملی؛

- قرآن و قلمروشناسی دین، مصطفی کریمی؛

- ختم نبوت، شهید مطهری؛

- کلام جدید، علی شیروانی؛

- علم و دین، ایان باربور، ترجمه بهاءالدین خرمشاهی؛
- رابطه علم و دین، محمد تقی مصباح یزدی؛
- علم و دین از تعارض تا گفت و گو، جان اف هات، ترجمه بتول نجفی؛
- معرفت دینی، عقلانیت و منابع، محمد حسین زاده؛
- علم و دین در افق جهانی توحیدی، مهدی گلشنی؛
- قرآن و سکولاریسم، محمدحسن قدردان قراملکی؛
- اخلاق سکولار، محمد سربخشی؛
- از علم سکولار تا علم دینی، مهدی گلشنی؛
- علم دینی؛ دیدگاه ها و ملاحظات، مجموعه مقالات دفتر همکاری حوزه و دانشگاه؛
- معنا، امکان و راهکار های تحقق علم دینی، حسین سوزنچی

کلام مقارن ۱		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Comparative Theology 1	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ حوزوی	کلام اسلامی ۳	دروس پیش نیاز:
☒ عملی ☒ تخصصی		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۶۴	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مبحث کلام مقارن

اهداف ویژه: شناخت دیدگاه اهل سنت در موضوعات توحید و عدل همراه با رویکرد تطبیقی و نقد.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

کلیات (تعریف درس، فواید و اهداف، کتاب‌شناسی تحلیلی عقائد طحاویه و شروح آن و سایر متون درسی اهل سنت در عقائد).

الإيمان بالله تعالى

الإيمان بنبوة النبي محمد ﷺ

الإيمان بالقرآن الكريم

كفر من قال بالتشبيه

رؤية الله حق

الإيمان بالإسراء والمعراج

الإيمان بالحوض والشفاعة والميثاق

الإيمان بعلم الله

الإيمان بالقضاء والقدر

الإيمان بالعرش والكرسى

الإيمان بالملائكة والنبين والكتب السماوية

حرمة الخوض في ذات الله والجدال في دين الله وقرآنه

الردّ على المرجئة

تعريف الإيمان

أهل الكبائر من المؤمنين لا يخلدون في النار

وجوب طاعة الأئمة والولاءة

اتباع أهل السنة والجماعة

وجوب الحج والجهاد إلى يوم القيامة

الإيمان بالملائكة والبرزخ

الإيمان بيوم القيامة وما فيه من المشاهد

الإيمان بالجنة والنار

أفعال العباد خلق الله وكسب من العباد

التكليف بما لا يطاق

الله هو الغنى ونحن الفقراء إليه

حبّ أصحاب النبي ﷺ

الأنبياء أفضل من الأولياء

الإيمان بأشراط الساعة

لا يجوز تصديق الكهنة والعرافين

إن الدين عند الله الإسلام

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

متن عقاید طحاویه همراه با یکی از شروح رایج مانند شرح ابی العز دمشقی در کلاس خوانده شود؛

طلاب در کلاس با مبانی و منابع اهل سنت آشنا شوند؛

نقد و بررسی محتوایی باید همراه با متن خوانی انجام شود؛

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات؛

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری؛

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب؛

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ، ۳ نمره فعالیت کلاسی ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره امتحان کتبی ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: : العقیده الطحاویة (همراه با جزوه درسی مشتمل بر نقد).

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- شرح العقیده الطحاویة، علی بن علی بن محمد بن ابی العز الدمشقی؛
- شرح العقیده الطحاویة، عبدالغنی الميدانی الحنفی متوفای؛
- صحیح شرح العقیده الطحاویة، حسن بن علی السقاف القرشی؛
- شرح العقیده الطحاویة، محمد بن محمد بن محمود البابرتی؛
- الهدایة الربانیة فی شرح العقیده الطحاویة، عبد العزیز بن عبد الله الراجحی؛
- جامع الدروس العقدیة فی شرح العقیده الطحاویة با پنج شرح: (۱- صالح ابن عبدالعزیز محمد آل الشیخ ۲- عبدالعزیز عبدالله ابن باز ۳- عبدالعزیز عبدالله الراجحی ۴- صالح ابن فوزان بن عبدالله الفوزان ۵- محمد ناصرالدین الالبانی)
- شرح العقائد النسفیة، سعد الدین التفتازانی؛

- شرح المواقف، علی بن محمد الجرجانی؛
- شرح المقاصد، سعد الدین التفتازانی؛
- آثار کلامی شیخ مفید و سید مرتضی و دیگر متکلمان مدرسه کلامی بغداد؛
- آثار کلامی سدید الدین حمصی، قطب راوندی، خواجه نصیر الدین، محقق حلی، علامه حلی، شهید اول، فاضل مقداد؛ شهید ثانی، شیخ بهائی، مجلسی، فیض کاشانی، عبدالرزاق لاهیجی، اسماعیل خواجوی، مهدی نراقی؛
- آثار کلامی علامه طباطبایی و شاگردانش؛
- آثار کلامی آیت الله سبحانی، سید علی میلانی و دیگر متکلمان معاصر؛
- جزوه درسی استاد رضوانی در نقد عقائد طحاویه.

کلام مقارن ۲		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Comparative Theology 1	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ حوزوی	کلام مقارن ۱	دروس پیش نیاز:
☒ عملی ☒ تخصصی		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان نامه	۶۴	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث کلام مقارن

اهداف ویژه: شناخت تحلیلی انتقادی متون کلامی اهل سنت در موضوع امامت به شکل مقارن.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

کلیات: (مفهوم شناسی، ضرورت بحث و کتاب شناسی تحلیلی در موضوع امامت در کلام امامیه و غیر امامیه و کتاب شناسی تحلیلی متن درسی).

امامت عامه (مسائل کلی امامت)

جایگاه بحث امامت؛

تعریف و حقیقت امامت؛

وجوب نصب امام؛

شرائط و ویژگی های امام؛

راههای تعیین و شناخت امام .

امامت خاصه

امام حق بعد از رسول الله صلی الله علیه و آله؛

مستندات خلافت ابی بکر، عمر و عثمان؛

نصوص امامت امیر المؤمنین علیه السلام؛

تعظیم صحابه.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

متن امامت شرح مواقف با شروح به صورت دقیق خوانده شود؛

نقد و بررسی و پاسخ به شبهات هر موضوع باید همراه با متن خوانی انجام شود؛

طلاب در کلاس با مبانی و منابع اهل سنت و نقد آنها آشنا شوند؛

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات؛

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی؛

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ، ۳ نمره فعالیت کلاسی ۱۵ درصد

- آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره امتحان کتبی ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: : امامت شرح مواقف به همراه نقد (امامت مقارن، عبدالمجید زاهدت/ الامامه فی أهم الكتب الکلامیه،

سید علی میلانی).

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- موسوعه الامامه فی نصوص اهل السنه، سید

شهاب الدین مرعشی نجفی؛ الشافی فی الامامه، سید مرتضی و تلخیص

الشافی، شیخ طوسی؛

- موسوعه الإمامه فی التراث الکلامی عند

الإمامیه، المركز الإسلامی للدراسات

الاستراتیجیة؛ و شرح آن و نهج الحق و كشف الصدق، علامه حلی؛

- نفحات الازهار، سید علی میلانی؛

- عبقات الانوار میرحامد حسین؛

- الغدير، علامه عبدالحسين امينى؛
محمود يزدي مطلق فاضل، دانشگاه علوم
اسلامی رضوی.
- المراجعات، سيد شرف الدين عاملی؛
دلائل الصدق، محمدحسن مظفر؛
- فرقه‌های اسلامی و مسأله امامت، عبدالله بن
محمد ناشی اکبر، علیرضا ایمانی، دانشگاه
ادیان.
- «تمهید الاوائل و تلخیص الدلائل» و
«الانصاف»، محمد بن طیب الباقلانی، منهاج
السنه احمد بن عبد الحليم ابن تيميه و دیگر
منابع اهل سنت.
- امامت پژوهی: بررسی دیدگاه امامیه، معتزله
و اشاعره، جمعی از نویسندگان زیر نظر
- پاسخ به شبهات کلامی: امامت (جلد ۴)،
محمدحسن قدردان قراملکی و...، انتشارات
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- مهم‌ترین منابع کلامی اهل سنت مثل: شرح
المواقف، علی بن محمد الجرجانی؛ شرح
المقاصد، سعد الدین التفتازانی؛ شرح
العقائد النسفیة، سعد الدین التفتازانی و
المغنی و شرح الاصول الخمسه، قاضی عبد
الجبار.

عنوان درس به فارسی:		آیات و احادیث اعتقادی	
عنوان درس به انگلیسی:		Hadiths and Qur'anic Verses on Religious Doctrines	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		☐ حوزوی	☐ نظری
دروس هم نیاز:		☒ تخصصی	☒ نظری
تعداد واحد:	۲	☐ تخصصی اختیاری	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث اعتقادی آیات قرآن کریم

اهداف ویژه: شناخت تحلیلی آیات اعتقادی قرآن کریم در موضوع نبوت و امامت در تفسیر المیزان.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

کلیات: تعریف، ضرورت، فائده و کتاب شناسی توصیفی

ضرورت دین و نبوت:

نیاز بشر به دین: سوره بقره: ۲۱۳ (المیزان ج ۲ ص ۱۱۴ تا ۱۴۲).

فطری بودن دین: سوره روم: ۳ (المیزان ج ۱۶ ص ۱۸۶ تا ۱۹۳).

صفات و مقامات انبیاء:

معنای عصمت: نساء: ۱۱۳ (المیزان ج ۵ ص ۷۷ تا ۸۱).

عصمت انبیاء: بقره: ۲۱۳ (المیزان ج ۲ ص ۱۳۴ تا ۱۳۹).

عصمت و اختیار: یوسف: ۳۴ (المیزان ج ۱۱ ص ۱۵۵ تا ۱۶۴).

علم و قدرت انبیا و اولیا: هود: ۳۱ (المیزان ج ۱۰ ص ۲۰۸ تا ۲۱۳).

شهادت بر اعمال: توبه: ۱۰۴ و ۱۰۵ (المیزان ج ۹ ص ۳۷۷ تا ۳۸۱).

مقام شهادت و لوازم آن: بقره: ۱۴۳ (المیزان ج ۱ ص ۳۱۹ تا ۳۲۳)

وحی:

چیستی وحی: بقره: ۲۱۳ (المیزان ج ۲ ص ۱۱۱ تا ۱۴۲)

انحاء و کیفیت وحی: شوری: ۵۱ و ۵۲ (المیزان ج ۱۸ ص ۷۲ تا ۸۱)

اعجاز

ابعاد اعجاز: بقره: ۳۳ (المیزان ج ۱ ص ۷۳ تا ۸۹)

تمثل ملائکه: مریم: ۱۷ (المیزان ج ۱۴ ص ۳۵ تا ۴۰)

بحثی فلسفی پیرامون برخی از معجزات انبیاء: بقره: ۷۴ (المیزان ج ۱ ص ۲۰۵ تا ۲۰۹)

نبوت خاصه:

پیامبر امی: اعراف: ۱۵۷ (ج ۸ ص ۲۷۸)

ابعاد اعجاز قرآن: بقره: ۲۳ (المیزان ج ۱ ص ۷۳ تا ۸۹)

تحدی و اعجاز قرآن: هود: ۱۳ (المیزان ج ۱۰ ص ۲۰۸ تا ۲۱۳)

شق القمر: قمر: ۱ (المیزان ج ۱۹ ص ۵۹ تا ۶۵)

مصونیت قرآن از تحریف: حجر: ۸ و ۹ (المیزان ج ۱۲ ص ۹۸ تا ۱۳۳)

امامت عامه:

جایگاه امامت: بقره: ۱۲۴ (المیزان ج ۱ ص ۲۶۷ تا ۲۷۸)

عصمت امام: بقره: ۱۲۴ (المیزان ج ۱ ص ۲۶۷ تا ۲۷۸)

وجوب اطاعت مطلق: نساء: ۵۹ (المیزان، ج ۴، ص ۳۷۸ تا ۴۰۱)

هدایت بامر الله تعالی: بقره: ۱۲۴ (ج ۱، ص ۲۷۲) و انبیاء: ۷۳ (ج ۱۴، ص ۳۰۴ تا ۳۰۶)

امامت خاصه

آیه ولایت: مائده: ۵۵ (المیزان ج ۶ ص ۵ تا ۲۵)

آیه تبلیغ: مائده: ۶۷ (المیزان ج ۶ ص ۴۲ تا ۶۲)

آیه اکمال: مائده: ۳ (المیزان ج ۵ ص ۱۹۲ تا ۲۰۰)

آیه مباحله: آل عمران: ۶۲ (المیزان ج ۳ ص ۲۲۲ تا ۲۴۴)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل.

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ، ۳ نمره فعالیت کلاسی ۱۵ درصد

- آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره امتحان کتبی ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: : المیزان فی تفسیر القرآن، بخش‌های متناسب با سرفصل.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- رساله‌الولایه، علامه سید محمد حسین طباطبایی؛

- تفسیر موضوعی قرآن کریم، جلد‌های سوم (وحی و رسالت) و ششم (نبوت عامه و سیره انبیاء)، آیت الله عبدالله جوادی آملی؛

- وحی و نبوت، آیت الله عبدالله جوادی آملی؛

- امامت، منشأ حیات خردمندانه بشر، آیت الله عبدالله جوادی آملی؛

- پیام قرآن، مجلدات هفتم (نبوت عامه)، هشتم (نبوت خاصه) و نهم (امامت و ولایت)، آیت الله ناصر مکارم شیرازی؛

- منشور جاوید، مجلدات پنجم (عصمت و تنزیه انبیا)، ششم (شناخت پیامبر و امام از دیدگاه قرآن و بخشی از سیره پیامبر اسلام) و هفتم (ادامه سیره پیامبر و نگاهی به غزوات آن حضرت).

- وحی و نبوت، شهید مرتضی مطهری؛
- ختم نبوت، شهید مرتضی مطهری؛
- پیامبر امی، شهید مرتضی مطهری؛
- پیشوایی از نظر اسلام، آیت الله جعفر سبحانی؛
- از نبوت تا امامت (تفسیر موضوعی)، علامه سید محمد حسین طباطبایی، تدوین مدرسه دانشجویی قرآن و حدیث؛
- الغدير في الكتاب و السنة و الادب، علامه عبدالحسين اميني؛
- امام شناسی، سید محمد حسین حسینی طهرانی؛
- امامت و رهبری جامعه، سید کاظم حسینی حائری؛

عنوان درس به فارسی:		جریان های کلامی معاصر جهان اسلام	
عنوان درس به انگلیسی:		Contemporary Theological movements in the World of Islam	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		☐ حوزوی	☐ نظری
دروس هم نیاز:		☒ تخصصی	☒ نظری
تعداد واحد:	۲	☐ تخصصی اختیاری	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت جریان های فکری جهان اسلام

اهداف ویژه: شناخت جریان های فکری معاصر جهان اسلام در دو حوزه اهل سنت و شیعه.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

اهل سنت

جریان اصلاح گرا (مانند سید جمال الدین، محمد عبده، اقبال لاهوری و...)

جریان سنت گرایان معتدل و افراطی؛

جریان سلفیه و شاخه های آن (اخوان المسلمین، وهابیت، دیوبندیه و...)

جریان های معتقد به اسلام سیاسی و اسلام سکولار؛

جریان روشنفکری دینی؛

نومعتزله (مانند: حسن حنفی، محمد ارکون، محمد عابد جابری، نصر حامد ابوزید و...)

جریان های طرفدار تصوف، عرفان و معنویت؛

جریان های تجربه گرا (مانند: سید احمد خان هندی و...)

جریان های گرایش به اهل بیت علیهم السلام.

شیعه

جریان‌های روشنفکری دینی متجمد، متجدد و مجدد؛

جریان سنت‌گرایان معتدل و افراطی؛

جریان‌های معتقد به اسلام سیاسی و مخالف آن؛

جریان عرفان شیعی؛

جریان سلفیه شیعی؛

جریان‌های کلام فلسفی و مکتب تفکیک.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.

ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.

پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ، ۳ نمره فعالیت کلاسی ۱۵ درصد

- آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره امتحان کتبی ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بر اساس سرفصل.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- درسنامه جریان‌های فکری معاصر در جهان اسلام، مهدی فرمانیان و محمد حسن بهشتی؛
- جریان‌شناسی اندیشه‌های کلامی، جمعی از نویسندگان، مؤسسه امام خمینی (ره)؛
- نهضت‌های اسلامی در صد ساله اخیر، شهید مرتضی مطهری؛

- جنبش های فکری و دینی در جهان اسلامی معاصر (بنیان ها و سیر تحولات بیداری اسلامی)، محمدجواد صاحبی؛
- سیری در تفکر کلامی معاصر، محمدصفر جبرئیلی؛
- جریان های فکری ایران معاصر، عبدالحسین خسروپناه؛
- جنبش های اسلامی معاصر، سیداحمد موثقی؛
- سیر تحول جنبش های اسلامی از نهضت سلفیه سید جمال تا بیداری اسلامی (۱۲۴۹ - ۱۳۹۰ ش)، حمید احمدی، محمدرضا موسوی؛
- مسائل نهضت های اسلامی، کلیم صدیقی، ترجمه سید هادی خسروشاهی؛
- جنبش ها و نهضت های سیاسی معاصر، پژوهشکده تحقیقات اسلامی؛
- جریان های فکری در حوزه ی معاصر قم، محسن طباطبایی فر؛
- بررسی و نقد مبانی فکری و اعتقادی جریان شبه سلفی در ایران (با تاکید بر آرا و عقاید مصطفی طباطبایی)، محمد ملک زاده، موسی فقیه حقانی؛
- روحانیت و تجدد با تاکید بر جریان های فکری - سیاسی حوزه علمیه قم، عبدالوهاب فراتی؛
- صورت بندی روشنفکری در جمهوری اسلامی ایران، مسعود پور فرد؛
- اهل سنت و جریان های تکفیری، احمد احمدی کلیسانی؛
- پرچم های برافراشته: معرفی اجمالی برخی از موثرترین جنبش ها و جریان های فکری معاصر، احمد ربیعی فر، محمد ابراهیم نژاد؛

عنوان درس به فارسی: کلام جدید (۳)		عنوان درس به انگلیسی: Modern Theology 3	
نوع درس و واحد		کلام جدید ۲	
☐ نظری	☐ حوزوی	درس پیش نیاز:	
☒ نظری	☒ تخصصی	درس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مسائل کلام جدید و فلسفه دین

اهداف ویژه: شناخت مهمترین مسائل کلام جدید و فلسفه دین در موضوعات مرتبط با منطق فهم دین براساس رویکرد تحلیلی و نقدی.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

چیستی زبان دین

تمایز دو عرصه معناداری و معناشناسی

نظریات معناداری زبان دین

نظریات معناشناختی زبان دین

نقد و بررسی نظریات غربی

تاثیر پذیری زبان دین از فرهنگ و تاریخ

بررسی تاریخی نگری دین و قرآن

هرمنوتیک و مراحل تطور آن (کلاسیک، مدرن، فلسفی)

امکان شناخت عینی

قرائت پذیری

نقد نظریه قرائت های مختلف از دین

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.
- تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری.
- مدیریت مناسب کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل‌ها.
- ارتباط با فراگیران در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.
- اختصاص بخشی از نمره امتحانی به تحقیقات طلاب.
- پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵ نمره تحقیق، ۳ نمره امتحانات شفاهی کلاسی ۴۰ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره امتحان کتبی ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بر اساس سرفصل

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- عقل و اعتقاد دینی، مایکل پترسون، ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی؛
- زبان دین، امیرعباس علی زمانی؛
- زبان دین و قرآن، ابوالفضل ساجدی؛
- تحلیل زبان قرآن و روش شناسی فهم آن، محمدباقر سعیدی روشن؛
- مبانی معرفت دینی، محمد حسین زاده؛
- تعدد قرائت‌ها، محمد تقی مصباح یزدی؛
- کلام جدید، علی شیروانی؛
- درآمدی بر هرمنوتیک، احمد واعظی؛

- آشنایی با هرمنوتیک، صفدر الهی راد؛
- وحی شناسی، مصطفی کریمی؛
- راز متن قرائت پذیری متن، عبدالله نصری؛
- فلسفه دین، جان هیک، ترجمه بهزاد سالکی؛
- تاریخی نگری و دین، محمد عرب صالحی؛
- دین و نگرش نوین، والتر ترنس استیس، ترجمه احمد رضا جلیلی.

ج) سرفصل دروس اختیاری

عنوان درس به فارسی:		زبان تخصصی	
عنوان درس به انگلیسی:		Foreign Technical Language (English)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		☐ حوزوی ☐ نظری	
دروس هم نیاز:		☒ اختیاری - الزامی ☒ نظری	
تعداد واحد:		☐ تخصصی اجباری ☐ نظری-عملی	
تعداد ساعت:		☐ رساله / پایان نامه	
		۲	
		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت متون تخصصی کلام به زبان انگلیسی

اهداف ویژه: توانایی درک منابع و متون تخصصی مرتبط با علم کلام و الهیات، تاریخ کلام، فلسفه دین به زبان انگلیسی.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

مدخلهای زیر از منابع ذیل الذکر:

Concepts of .God

God, Arguments for the existence of

God, Attributes of

Quran in Islam

Tawhid in Islam

Ahl-ul-Bayt, their scholarship

Philosophy of Religion

Islam, concept of philosophy

Religion and morality

Religion and Science

...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تقویت درک و تحلیل معنای متون تخصصی و ارائه مباحث تکمیلی در صورت نیاز؛

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل‌ها؛

تکلیف دهی و ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی؛

تکلیف دهی طلاب برای ترجمه در طول ترم ضروری؛

ترجمه پایان ترم ضروری است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵ نمره فعالیت کلاسی ترجمه در طول ترم، ۵ تحقیق ترجمه

پایان ترم. ۵۰ درصد

- آزمون پایان نیم‌سال ۱۰ نمره امتحان کتبی ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بر اساس سرفصل.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- دائرة المعارف دین (The Encyclopedia of Religion)، میرچا الیاده؛

- دایرة المعارف تمدن و دین اسلامی، زیر نظر لن ریچارد نتون، انتشارات راتلج؛

Encyclopedia of Islamic Civilisation and Religion -

- دائرة المعارف فلسفه راتلج (Routledge Encyclopedia of Philosophy)؛

- دایرة المعارف قرآن (Encyclopaedia of the Qur'ān)، جین دامن

- زبان تخصصی برای دانشجویان رشته الهیات (۳)، محمدعلی حسینی، انتشارات سمت.

- دائرة المعارف اسلام و جهان اسلام (Encyclopedia of Islam and the Muslim World)، ریچارد

سی مارتین؛

- دایرة المعارف اسلام در دوران جدید، آکسفورد:
- (The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World)
- دایرة المعارف اسلام (The Islamic Encyclopedia)، زیر نظر مارتین تتودور هوتسما، چاپ لیدن؛
- دایرة المعارف جدید اسلام نوشته سرین گلکس و هاستون اسمیت:
- The New Encyclopedia of Islam
- دائره المعارف استنفورد (Stanford Encyclopedia of Philosophy)؛
- دائره المعارف فلسفه دین (ENCYCLOPEDIA OF THE PHILOSOPHY OF RELIGION)، آنتونی تیسلتون؛
- دائره المعارف فلسفه (The Encyclopedia of Philosophy)، پل ادواردز؛
- دایرةالمعارف دین و اخلاق (Encyclopedia of Religions and Ethics)، جیمز هیستینگز.
- فرهنگ عمومی اسلام (a popular dictionary of islam)، ریچارد نتون.
- کتاب درک فلسفه (understanding Philosophy) اثر کریستوفر همیلتون؛
- ترجمه انگلیسی دایرة المعارف بزرگ اسلامی (Encyclopaedia Islamica)، زیر نظر سید کاظم موسوی بجنوری؛

الهیات تطبیقی		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Comparative Theology	
عنوان درس به انگلیسی:		عنوان درس به فارسی:	
☐ نظری ☐ حوزوی		دروس پیش نیاز:	
☒ نظری ☒ اختیاری-الزامی		دروس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اجباری		تعداد واحد: ۲	
☐ رساله / پایان نامه		تعداد ساعت: ۳۲	
		(بین الادیان)	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث اعتقادی ادیان

اهداف ویژه: شناخت مهم ترین موضوعات اعتقادی ادیان ابراهیمی و بررسی نقاط اشتراک و اختلاف به صورت تحلیلی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

کلیات: چیستی الهیات تطبیقی، فواید، اهداف و ضرورت، منبع شناسی توصیفی

خداشناسی در ادیان ابراهیمی با تمرکز بر تحلیل مفهوم خدا

توحید در ادیان ابراهیمی (تحلیل مسأله تثلیث)

صفات الهی در ادیان ابراهیمی

نبوت عامه و ویژگی های آن

حقیقت وحی و انواع آن (وحی گزاره ای و وحی انکشافی)

معجزه از دیدگاه ادیان

شریعت و عمل در ادیان ابراهیمی و ادیان شرقی

انسان شناسی (حقیقت، ابعاد وجودی، سعادت، شقاوت، سرنوشت)

ادیان و مسأله نجات (حقیقت و ارکان ایمان، نجات در مسیحیت و نقد آن)

موعود شناسی (آخرازمان، منجی و کیفیت زندگی بشر در آخرازمان)

فرجام شناسی (مرگ، بهشت و جهنم).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش گری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.

ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی.

پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ، ۳ نمره فعالیت کلاسی ۱۵ درصد

- آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره امتحان کتبی ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بر اساس سرفصل.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- مقایسه قرآن و عهدین، دل آرا نعمتی پیرعلی و لیلا هوشنگی، انتشارات سمت؛
- مسیحیت شناسی مقایسه ای، محمدرضا زیبایی نژاد؛
- درسنامه مقایسه تطبیقی قرآن با عهدین، داود کمیجانی؛
- الهدی الی دین المصطفی، علامه محمد جواد بلاغی؛
- القرآن و العهدین، علی الشیخ، نشر مهاجر؛
- درسنامه الهیات مسیحی، مک گراث، ترجمه بهروز حدادی؛
- باورها و آئین های یهود، آلن آنترمن، ترجمه رضا فرزین؛
- التوحید و التثلیث، علامه بلاغی؛
- یهودیت، مسیحیت، اسلام، اف. ای. پیترز، ترجمه حسین توفیقی؛
- قرآن و کتاب مقدس، دنیز ماسون، ترجمه فاطمه السادات تهامی، نشر سهروردی؛

- قرآن و کتاب مقدس، محراب صادق نیا؛
- سرشت انسان در اسلام و مسیحیت، عبدالرحیم سلیمانی؛
- انتظار مسیحا در آیین یهود، جولوس گرینستون ترجمه حسین توفیقی؛
- الهیات مسیحی، هنری تیسن، ترجمه میکائیلیان؛
- گونه شناسی اندیشه موعود در ادیان، ویراستار: علی موحدیان عطار؛
- بررسی تطبیقی مسائل وحی و نبوت از دیدگاه قرآن و عهدین، اعظم پرچم؛
- گونه شناسی اندیشه موعود مسیحی، موحدیان عطار؛
- کلام مسیحی، توماس میشل، ترجمه حسین توفیقی؛
- یهودیت از لابه لای متون، آرتور هرتزبرگ، ترجمه عبدالرحیم سلیمانی؛

مبانی فلسفی کلام اسلامی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Philosophical foundations of Islamic Theology	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ حوزوی		دروس پیش نیاز:
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اجباری		تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		تعداد ساعت:
	۲	
	۶۴	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت فلسفه اسلامی

اهداف ویژه: شناخت احکام وجود، مواد ثلاث و ماهیت و احکام آن

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

۱- احکام کلی وجود

- اشتراک معنوی وجود
- اصالت وجود
- تشکیک وجود
- تکررناپذیری وجود
- انقسام وجود به رابط و مستقل
- احکام وجود رابط

۲. وجود ذهنی

۳. مواد ثلاث

- وجوب امکان و امتناع واقسام آنها
- نفی ماهیت ازواجب

- نفی حیثیت امکانی از واجب
- وجود و وجوب بالغیر معلول
- ملاک احتیاج به علت

۴- ماهیت واحکام آن

- خلو ماهیت از وجود و عدم و جمیع متقابلات
- اعتبارات ماهیت

۵- مقولات عشر (طبقه بندی ماهیات)

- احکام کلی مقولات و تعداد آنها
- جوهر و اقسام اولیه آن
- سرشت و ماهیت جسم
- ماده و اثبات وجود آن
- انفکاک ناپذیری ماده و صورت جسمی
- صور نوعیه
- کم و کیف و اقسام آنها
- اضافه و مقولات نسبییه

ن) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

مطالب هر درس، ابتدا با استفاده از ابزارهای کمک آموزشی مانند تخته، توضیح داده شود و سپس بر متن کتاب تطبیق شود.

طلاب در هر جلسه بخشی از متن درس‌های گذشته را خوانده و توضیح دهند.

با توجه به سنگینی مطالب، در ابتدای هر جلسه، مطالب جلسه گذشته به اختصار مرور یا از طلاب سؤال شود.

کتاب‌ها و منابع متناسب برای توضیح و شرح مباحث توسط استاد معرفی شود.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل‌ها مورد توجه جدی استاد باشد.

مناسب است که استاد با طلاب در خارج از کلاس برای آموزشهای تکمیلی مرتبط باشد.

اهتمام بر پرسش از طلاب و الزام به مباحثه .

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ، ۳ نمره فعالیت کلاسی درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره امتحان کتبی درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: نهایه الحکمه بر اساس سرفصل‌های فوق.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- شرح نهایه الحکمه، محمد تقی مصباح یزدی
- ریحق مختوم، شرح حکمه متعالیه، عبدالله جوادی آملی
- درآمدی به نظام حکمت صدرایی، عبدالرسول عبودیت
- تعلیقه علی نهایه الحکمه، غلامرضا فیاضی
- الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
- الشواهد الربوبیه فی المناهج السلوکیه؛ ملاصدرا
- شرح مبسوط بر اسفار اربعه، تقریرات درس آیت الله علامه حسن زاده آملی، سید محمدتقی قادری
- شرح المنظومه، ملاهادی سبزواری
- تقریرات فلسفه امام خمینی (ره)، سید عبدالغنی اردبیلی
- شرح منظومه، شهید مطهری
- دروس شرح منظومه، یحیی انصاری شیرازی
- اصول فلسفه و روش رئالیسم، علامه طباطبایی و شهید مطهری
- مقدمه‌ای بر فلسفه اسلامی معاصر، محمد فنایی اشکوری

تاریخ کلام امامیه		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	History of the Shiite Theology	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ حوزوی		دروس پیش نیاز:
☒ نظری ☒ اختیاری-الزامی		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اجباری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت تاریخ علم کلام

اهداف ویژه: شناخت تحلیلی پیدایش، دوره های تاریخی، رویکردها و مدارس کلامی امامیه.

(پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

کلیات: تعریف، ضرورت و اهداف

الف) سیر تحول و تطور کلام امامیه:

مرحله تکوین (عصر پیامبر صلی الله علیه و اله و امیر المومنین علیه السلام)

دوره معصومین تا غیبت صغری

از غیبت صغری تا قرن هفتم

از خواجه نصیر الدین طوسی تا عصر صفوی

از عصر صفوی تا عصر انقلاب اسلامی

از عصر انقلاب اسلامی تا کنون

(ب) مدارس کلامی شیعه

مدرسه مدینه

مدرسه کوفه

مدرسه قم و ری

مدرسه بغداد

مدرسه حله

مدرسه شیراز

مدرسه اصفهان

مدرسه نجف

مدرسه مشهد (خراسان)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تشویق طلاب به مطالعه منابع مختلف و آشنایی با مدارس و منابع کلامی.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل.

اختصاص بخشی از کلاس و نمره امتحانی به پژوهش‌های طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ، ۵ نمره تحقیق، ۳ نمره فعالیت کلاسی. ۴۰ درصد

- آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره امتحان کتبی ۶۰ درصد

متن آموزشی: _____

چ) فهرست منابع پیشنهادی

- تاریخ کلام امامیه (حوزه‌ها و جریان‌های کلامی)، رسول رضوی؛
- سیر تطور کلام شیعه، دفتر دوم: از عصر غیبت تا خواجه نصیر طوسی، محمد صفر جبرئیلی؛
- جستارهایی در مدرسه کلامی کوفه، جمعی از پژوهشگران زیر نظر محمد تقی سبحانی؛
- جستارهایی در مدرسه کلامی قم، جمعی از پژوهشگران زیر نظر محمد تقی سبحانی؛
- جستارهایی در مدرسه کلامی بغداد، جمعی از پژوهشگران زیر نظر محمد تقی سبحانی؛
- طبقات المتکلمین، آیت الله جعفر سبحانی؛
- کلام شیعه در پژوهش‌های غربی (دفتر اول و دوم)، ویلیام مونتگمری وات، میشل ام. مازاوی و مقالاتی از جمعی از پژوهشگران؛
- آثار کلامی شیخ صدوق، سید مرتضی، شیخ مفید، شیخ طوسی و ابن میثم بحرانی؛

- تاریخ علم کلام در ایران و جهان اسلام، علی اصغر حلبی؛
- تطورات کلام امامیه در مدرسه بغداد، سید علی حسینی زاده؛
- نقش حدیث در استنباط کلامی مدرسه حله، مهدی کریمی؛
- الممل و النحل، آیت الله جعفر سبحانی؛
- آثار کلامی سدید الدین حمصی، قطب راوندی، خواجه نصیر الدین، محقق حلی، شهید اول، فاضل
مقداد؛
- آثار کلامی شهید ثانی، شیخ بهائی، مجلسی، فیض کاشانی، عبدالرزاق لاهیجی، اسماعیل خواجه‌جوی،
مهدی نراقی؛

مستشرقان و علم کلام		عنوان درس به فارسی:	
نوع درس و واحد		Orientalists and Islamic Theology	
نظری ☐ حوزوی ☐		کلام اسلامی ۳	
نظری ☒ اختیاری-الزامی ☒		دروس پیش نیاز:	
نظری-عملی ☐ تخصصی اجباری ☐		دروس هم نیاز:	
رساله / پایان نامه ☐		تعداد واحد: ۲	
		تعداد ساعت: ۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث کلامی مستشرقان

اهداف ویژه: تحلیل و بررسی مهمترین رویکردهای مستشرقان درباره علم کلام امامیه و تطور آن.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل‌ها:

کلیات:

تعاریف، فواید، اهداف و ضرورت

منبع شناسی تحلیلی

مستشرقان و تطور علم کلام شیعه

نشأت علم کلام

سیر تاریخی کلام شیعی

رابطه کلام و ادیان دیگر

کلام عقلی و نقلی

کلام شیعه و معتزله

گرایشهای کلامی شیعه

مدارس کلامی

منابع کلامی شیعه

کلام قدیم و جدید

اختصاصات کلامی

کلام و ارتباط با سایر علوم از منظر مستشرقان

کلام و فلسفه

کلام و عرفان

کلام و سیاست

کلام و اجتماع

جریان شناسی استشراق در عصر حاضر

مادلونگ، فان اس، کربن، ولفسن، وات، گلدزیهر، مکدرموت، ساشارینا، مدرسی طباطبایی و...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

شخصیت‌های شاخص مستشرق مثل مادلونگ، فان اس، کربن، ولفسن، و... مورد توجه قرار گیرند تا مباحث بر محور آنان ساماندهی شود؛

پاسخ و نقد مدعیات و شبهات مستشرقان مورد تأکید است؛

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی؛

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل؛

اختصاص بخشی از کلاس و نمره امتحانی کنفرانس‌ها و پژوهش‌های طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ، ۵ نمره تحقیق، ۳ نمره فعالیت کلاسی. ۴۰ درصد

- آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره امتحان کتبی ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

- وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بر اساس سرفصل‌ها

چ) فهرست منابع پیشنهادی::

- فلسفه علم کلام، هری استرین ولفسن ترجمه احمد آرام؛
- تحلیل و بررسی آثار مستشرقان درباره تشیع، علی جدید بناب؛
- علما و میراث علمی شیعه از نگاه مستشرقان، مهدی اعتصامی و دیگران؛
- شرق شناسی و اسلام شناسی غربیان، محمد حسن زمانی.
- تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، ذبیح اله حفا؛
- نقش شیعه در پیدایش و گسترش دانش کلام، محمدصفر جبرئیلی؛
- نقش شیعه در گسترش علوم عقلی، عبدالحسین خسروپناه؛
- شخصیت ها، آثار، مدارس و منابع کلامی شیعه، محمدصفر جبرئیلی؛
- نقش شیعه در پیشرفت منطق و مکاتب حکمت، عبدالحسین خسروپناه؛
- تاریخ فلسفه اسلامی، هانری کربن؛
- تشیع و تصوف، سید حسین نصر ترجمه محمد سوری؛
- تشیع و تصوف، مصطفی الشیبی؛
- طبقات المتکلمین، جعفر سبحانی؛
- منابع منطقی و فلسفی شیعه، محمد کاشی زاده؛
- نقش شیعه در علوم اسلامی از نگاه مستشرقان، محمدجواد اسکندرلو؛

کلام مأثور		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Theology as per Narrated Tradition	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ حوزوی		دروس پیش نیاز:
☒ نظری ☒ اختیاری- الزامی		دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اجباری	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت مباحث اعتقادی در آیات و روایات

اهداف ویژه: شناخت تحلیلی آیات و احادیث اعتقادی در موضوع خداشناسی با تأکید بر متون روایی متقدم

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

- کلیات: چیستی کلام مأثور، ضرورت، فائده و کتاب شناسی توصیفی

باب التوحید و نفی التشبیه

معنی الواحد و التوحید

باب تفسیر قل هو الله احد

باب انه لیس بجسم

باب انه تعالی شیء

باب ما جاء فی الرؤیة

باب العلم

باب صفات الذات و صفات الافعال

باب نفی المكان و الحركة عن الله

باب أدنی ما یجزی من معرفة التوحید

باب أنه لا يعرف الا به

باب معنی الله اکبر

باب فطره الله عزوجل

باب البداء

باب المشیئة و الارادة

باب الاستطاعة

باب السعادة و الشقاوة

باب الجبر و التفویض

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تأکید بر فهم دقیق روایات اهل بیت علیهم السلام و بیان قواعد روشی آن در ضمن مباحث؛

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهشگری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل.

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزشهای تکمیلی.

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ، ۳ نمره فعالیت کلاسی ۱۵ درصد

- آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره امتحان کتبی ۷۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

متن آموزشی: بخش‌های متناسب با سرفصل از کتاب توحید صدوق و اصول کافی و شروح آن دو.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- التوحید، شیخ صدوق؛ اصول کافی و...
- شروح کافی مثل شرح ملاصدرا، شرح ملاصالح مازندرانی، شرح ملا خلیل قزوینی، مرآة العقول مجلسی و...
- شرح توحید صدوق، موسوی جزائری
- بحارالانوار و مرآة العقول، علامه مجلسی
- علم الیقین، فیض کاشانی
- منشور جاوید، جعفر سبحانی، جلد ۲ (توحید و ابعاد آن)؛
- دانش نامه عقاید اسلامی، زیر نظر ری شهری
- المیزان فی تفسیر القرآن، سید محمد حسین طباطبایی؛
- توحید ذات و تجلی اسماء، سید محمد حسین طباطبایی، مدرسه دانشجویی قرآن و عترت (ع)؛
- توحید در قرآن، عبدالله جوادی آملی؛
- معارف قرآن (خداشناسی)، محمد تقی مصباح یزدی؛
- توحید الامامیه، محمد باقر ملک.
- پیام قرآن، ناصر مکارم شیرازی، (جلد ۲: خدا جوئی و خداشناسی، جلد ۳: راه‌های معرفت و شناخت خدا؛ جلد ۴: صفات جمال و جلال، اسماء الحسنی و اسم اعظم، تقسیم صفات خدا...)
- مبدأ و معاد، ملاصدرا؛
- توحید و جهان بینی توحیدی و عدل الهی، شهید مرتضی مطهری؛

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق پیشرفته			
عنوان درس به انگلیسی: Advanced Method of Research		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		☐ حوزوی	☐ نظری
دروس هم نیاز:		☒ اختیاری- الزامی	☒ نظری
تعداد واحد:	۲	☐ تخصصی اجباری	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: ندارد

اهداف کلی: شناخت روش تحقیق پیشرفته

اهداف ویژه: شناخت فرایند تحقیق؛ گردآوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن؛ تحقیقات علمی؛ مقاله علمی و همایش (سرفصل هابصورت کارگاری ارائه خواهد شد)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

سرفصل ها:

اخلاق پژوهش

مساله یابی و دغدغه پژوهشی

تبدیل مساله پژوهش به موضوع و موضوع یابی

تبیین مساله پژوهشی

نظم و ساختار منطقی پژوهش

سوال اصلی و فرعی

فرضیه اصلی و فرعی

روش توصیف و تحلیل

روش استفاده از استدلال و شواهد

روش استفاده از نرم افزار های پژوهشی

نقد و اخلاق نقد / محتوایی و شکلی

روش ارجاع دهی در، مقاله و پایان نامه

تناسب فصول فصل بندی بخش های پژوهش

روش شناسی روش تحقیق

اهداف، ضرورت و اهمیت پژوهش

جامعیت و مانعیت پژوهش

منبع شناسی پژوهش

مقاله نویسی / ترویجی - علمی / ...

همایش ها و سمینار ها علمی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ضرورت تحقیق نگاری.

ارزیابی اولیه در جلسه اول و سطح بندی طلاب بر اساس مهارتهای از قبل بدست آمده صورت پذیرد.

از امکانات کمک آموزشی مانند پاورپوینت، ویدئو پرژکتور، و... استفاده شود.

از کتابخانه و امکانات سخت افزاری و نرم افزاری استفاده شود.

موضوعات تحقیق با توجه به نیاز منطقه ای انتخاب شود.

پرسش و طرح سوال جهت تحقیق حول آن مسئله ایجاد گردد.

ارائه سمینار علمی بر اساس مقررات موجود در آیین نامه تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۰ نمره ۵۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۰ نمره ۵۰ درصد

چ) فهرست منابع پیشنهادی

- شیوه عملی مقاله نویسی؛ خلیل میرزایی
- درسنامه تفکر نقدی؛ امیر خواص
- آشنایی با انجام پروژه‌های تحقیقاتی و ارائه سمینار؛ حسین عباسی اسفنجانی؛
- خودآموز مقدمات پژوهش؛ حسن اسلامپور
- درسنامه روش تحقیق؛ مجید طرقی
- روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی؛ غلامرضا خاکی
- روش تحقیق؛ حسین دهنوی
- راهنمای نگارش و ویرایش؛ محمدجعفر یاحقی
- روش تحقیق؛ س. ک. موزر؛ ج. کالتون؛ ترجمه کاظم ایزدی
- روش‌های پیشرفته پژوهش در علوم انسانی (رویکردی کاربردی) / حمیدرضا عریضی، حجت‌اله فراهانی
- روش تحقیق در علوم انسانی/مهندس فرشاد زارعی مجد، دکتر ابوطالب رسولی